							F	'ET 202	24 (9025)
Total No. of Printed Page	s: 09						N	lo. of Q	uestions: 50
Dr. Babasah		ersity, (-		ajinaga	ır		
		(To be filled b	y the C	andidate)					
Candidate Seat Number (As per Admit card)									
OMR Sheet Number									
					I	nvigila	itor's si	gnature	with Date
Candidate's Seat No. in V	Vords	:							-
Name of the Center		:							-
Paper Code & Name of E	xamination	: 9025- Doct	or of	Philosop	phy(Ec	onomi	ics)		
Date: 03/10/2024		PET 2024	- EX	AMINA	TION				
Time: One Hours Total Marks			ks: 1 0	00					
Important Instruc	ions for the car	ndidate			विद्या	र्थ्यांसाठी	महत्त्वाच्य	ा सूचना	
1. Write your seat number			1.	1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात					
question paper in the ear	_		2.	तसेच आपणास दिलेल्या उत्तर पत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. 2. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.					
2. This question paper carries Fifty (50) Multiple-choice type								-	
questions and each question carries 2 Marks				परीक्षा सुरू					विकल्प उत्तरे दिली
3. At the commencement of examination, the question paper will be given to the student.			4.						याप्रमाणे ठळकपणे
4. Each question has four alternative responses marked (A)				काळा निळा करावा.					
(B) (C) and (D). You have				उदा: जर ((C) हे उत्त	र योग्य अ	सेल तर		
below on the correct resp	-	th question							
Example: where (C) is co	orrect answer					<u></u>			6
(A) (B)		D		A	(B		,	Ф
5. Your responses to the a									पत्रिकेतच दर्शवावीत
OMR Sheet. If you mark in the OMR Sheet it will			6.	इतर 1ठक। प्रश्नपत्रिक	-			जाणार नार्ह ठच्चे काम व	

- प्रश्नपत्रिकाच्या शेवटी कोऱ्या जागेवरच कच्चे काम करावे
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ. एम. आर उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे परत करणे आवश्यक आहे तथापि प्रश्नपत्रिका व ओ. एम. आर. उत्तरपत्रिका आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्याला परवानगी नाही.
- फक्त काळया किंवा निळ्या बॉलपेनचाच वापर करावा 8.
- कॅल्क्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही
- 10. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही

10. There is no negative marking for incorrect answers

Use only Black / Blue ball point pen

8.

Rough work is to be done at the end of this question paper.

You have to return OMR answer sheet and question paper

to the invigilator at the end of examination compulsorily and must not carry with you outside the examination hall.

Use of any type of calculator or log table etc. is prohibited.

Q. No.		Que	stion				
1.	Index number is a type of निर्देशांक हाचा प्रकार आहे. (A) Average (सरासरी) (B) Standard deviation (प्रमाप						
		Probability (संभाव्यता)	(D)	Percentage (शेकडेवारी)			
2.	काल र	Reversal Test satisfies byपूर्ण करतो.		_			
		Laspeyre's (लासपिअर) Fisher's (फिशर)	(B) (D)	Pasche's (पाश्चेज) J.M. Keynes (जे. एम. केन्स)			
3.	लासपि (A)	etric mean of Laspeyre's and Pasche's index r iअर निर्देशांक आणि पाश्चेज निर्देशांक यांचे भूमिर्त Kelley's Index(केली) Pasche's Index(पाश्चेज)	ोय मध्य	म्हणजेनिर्देशांक होय Fisher's Index(फिशर)			
4.		bility of impossible event will be प घटना घडण्याची संभाव्यताअसेल 0.5 0	(B) (D)	1 2			
5.	संभाव	ability cannot be गताअसू शकत नाही Negative (ऋण) Zero (शून्य)	(B) (D)	Positive (धन) One (एक)			
6.	In research, what is a "sample"? संशोधनात "नमुना" म्हणजे काय? (A) The entire population being studied (संपूर्ण लोकसंख्येचा अभ्यास केला जात आहे) (B) A subset of the population selected for the study (अभ्यासासाठी निवडलेल्या लोकसंख्येचा उपसंच) (C) The data collected from the study (अभ्यासातून गोळा केलेला डेटा) (D) The research methodology used (उपयोगात आणलेली संशोधन पद्धती)						
7.		does "validity" refer to in research? नात "वैधता" चा संदर्भ काय आहे? The consistency of a measure (मोजमापाची सुज The accuracy of a measure (मोजमापाची अचूव The number of times a study is conducted (वि The ability to generalize findings (निष्कर्षांचे र	न्ता) न्ती वेळ	ग अभ्यास केला जातो)			

- 8. Which of the following is an example of primary data? खालीलपैकी कोणते प्राथमिक डेटाचे उदाहरण आहे?
 - (A) Data collected from a government report (सरकारी अहवालातून गोळा केलेला डेटा)
 - Data gathered through surveys or interviews **(B)** (सर्वेक्षण किंवा मलाखतीद्वारे गोळा केलेला डेटा)
 - (C) Data obtained from academic journals (शैक्षणिक जर्नलसमधून प्राप्त केलेला डेटा)
 - (D) Data from a textbook (पाठ्यपस्तकातील डेटा)
- 9. What is a literature review? साहित्य समीक्षा म्हणजे काय?
 - (A) A summary of findings from an experiment(प्रयोगातील निष्कर्षांचा सारांश)
 - An analysis of existing research on a topic (एखाद्या विषयावरील विद्यमान संशोधनाचे विश्लेषण)
 - A detailed account of how research was conducted (संशोधन कसे केले गेले याचे तपशीलवार वर्णन)
 - (D) A discussion of future research directions (भविष्यातील संशोधन दिशांची चर्चा)
- Which of the following is a characteristic of quantitative research? 10. खालीलपैकी कोणते संख्यात्मक संशोधनाचे वैशिष्ट्य आहे?
 - (A) Focuses on numerical data (संख्यात्मक डेटावर लक्ष केंद्रित करते)
 - Explores phenomena in a natural setting (नैसर्गिक वातावरणात घटना शोधन करते) **(B)**
 - (C) Seeks to understand human experiences (मानवी अनुभव समजून घेण्याचा प्रयत्न करती)
 - **(D)** Uses open-ended questions (मक्तांत प्रश्न वापरते)
- Which of the following best describes "random sampling"? खालीलपैकी कोणते "याद्रच्छिक नमुना" चे सर्वोत्तम वर्णन करते?
 - (A) Selecting participants based on specific characteristics (विशिष्ट वैशिष्ट्यांवर आधारित सहभागींची निवड)
 - Selecting participants in a way that each has an equal chance of being chosen (प्रत्येकाला निवडले जाण्याची समान संधी मिळेल अशा प्रकारे सहभागींची निवड करणे)
 - Selecting participants who are most easily accessible (सर्वात सहज प्रवेशयोग्य सहभागी निवडणे)
 - (**D**) Selecting participants based on their willingness to participate (सहभागी होण्याच्या त्यांच्या इच्छेवर आधारित सहभागींची निवड करणे -)
- What is the main advantage of using a longitudinal study? रेखांशाचा अभ्यास वापरण्याचा मुख्य फायदा काय आहे?
 - (A) It is quick and inexpensive to conduct (ते चालवायला जलद आणि स्वस्त आहे)
 - (B) It provides insight into changes over time (हे कालांतराने बदलांची अंतर्दृष्टी प्रदान करते)
 - (C) It requires a small sample size (यासाठी लहान नम्ना आकार आवश्यक आहे)
 - It avoids any ethical concerns (हे कोणत्याही नैतिक चिंता टाळते)
- For maxima or minima, the function should be फलाचे महत्तमता आणि न्यूनतमता असे मूल्यमापन करण्यासाठी ते फल......असले पाहिजे Two variable (दोन चल)
 - (C) Continuous (संतत)

(A) Discontinuous (असंतत)

Three variable (तीन चल) **(D)**

(B)

14.		h of the following is a measure of central tende रुपैकी कोणते मध्यवर्ती प्रवृत्तीचे मोजमाप आहे?	ency?	
		Range (विस्तार)	(B)	Standard deviation (प्रमाप विचलन्
	(C)	Mean (मध्य)	(D)	Variance (प्रचरण)
15.	_	is an "independent variable" in research? नात "स्वतंत्र चल" म्हणजे काय?		
	(A)	The variable that is measured or observed (में	त्सिमातः	किंता निरीक्षण केलेले चल
	(B)	The variable that is manipulated by the resear	rcher (3	मंश्री गरीबान वर्ग्स्स वर्ग्स मंश्रीधकाने हाताळलेले चला
	(C)	The variable that remains constant (स्थिर राह	ते ते चल	5)
	(D)	The variable that depends on other variables	(चल जे	इतर चलावर अवलंबून असते)
16.		ative of any constant is		
		पाही स्थिरांकाचा विकलजअसतो	(D)	* 4 (*1711) 011 - 1711
		More than one (एकपेक्षा जास्त)	(B) (D)	Less than zero (शून्यापेक्षा लहान)
	(C)	Zero (शून्य)	(D)	One (एक)
17.		is a "cross-sectional study"?		
	•	क्र भाग अभ्यास " म्हणजे काय?		
	(A)	A study that examines a population at one spe (एका विशिष्ट बिंदूवर लोकसंख्येचे परीक्षण करणा		
	(B)	A study that follows participants over an exte (एक अभ्यास जो विस्तारित कालावधीसाठी सहभा		
	(C)	A study that compares two or more groups ov (दोन किंवा अधिक गटांची कालांतराने तुलना करा	ver time	e
	(D)	A study that involves repeated observations o (एक अभ्यास ज्यामध्ये समान चलांची वारंवार निर्र	of the sa	ame variables
18.	Whic	n of the following is an example of secondary	data?	
	_	तपैकी कोणते दुय्यम संमंक चे उदाहरण आहे?		
	(A)	Data collected from a new survey (नवीन सर्वेक्ष	(गातून	गोळा केलेला संमंक)
	(B)	Data obtained from a previously conducted st		
	(6)	(पूर्वी आयोजित केलेल्या अभ्यासातून प्राप्त केलेल		
	(C)	Data collected through interviews (मुलाखतीद्व	ार समव	क गाळा कला)
	(D)	Data obtained from an experiment (प्रयोगातून	lH∞lo	१७। समक)
19.		of the following is a non-probability sampling		od?
		तपैकी कोणती संभाव्यता नसलेली नमुना पद्धत आहे		
	(A) (B)	Simple random sampling (साधे यादच्छिक नमु Stratified sampling (स्तरीकृत नमुना)	1)	
	(C)	Cluster sampling (समूह नमुना निवड)		
	(D)	Convenience sampling (सोयीचे नमुना निवड)		
	(-)	convenience sumpling (vii ii - 13 ii 1 140)		

20.	Which of the following sampling method is appropriate to study the prevalence of AIDS amongst male and female in India in 1976, 1986, 1996 and 2006? 1976, 1986, 1996 आणि 2006 मध्ये भारतातील स्त्री-पुरुषांमध्ये एड्सच्या प्रसाराचा अभ्यास करण्यासाठी							
	खालीलपैकी कोणती नमुना पद्धत योग्य आहे?							
	(A) Cluster sampling (समूह नमुना निवड)	_						
		(B) Systematic sampling (पद्धतशीर नमुना निवड)						
	(C) Quota sampling (अभ्यांश नमुना निवड)		-					
	(D) Stratified random sampling (स्तरीकृत याद्दि	छक नमुन	1)					
21.	Field-work-based research is classified as:							
	क्षेत्र-कार्य-आधारित संशोधन असे वर्गीकृत केले आहे							
	(A) Empirical (अनुभवजन्य)	(B)	Historical (ऐतिहासिक)					
	(C) Experimental (प्रायोगिक)	(D)	Biographical (चरित्रात्मक)					
22.	Generalization of conclusion on the basis of a sar							
		नमुन्याच्या आधारे सामान्यीकृत निष्कर्ष तांत्रिकदृष्ट्याम्हणून ओळखले जातेः						
	(A) Data analysis and interpretation (संमंक विश्लेषण आणि व्याख्या)							
	(B) Parametric inference (प्राचल अनुमान)							
	(C) Statistical inference (सांख्यिकीय अनुमान)							
	(D) Conclusions (निष्कर्ष)							
23.	1		egy is known as					
	खेळ सिद्धांतातील् व्यूहाच्या फलनिष्पतीसम्हणतात्							
	(A) Payoff (मेळ)		Penalty (বঁড)					
	(C) Reward (बक्षीस)	(D)	Zero Sum Game (शून्य बेरीज खेळ)					
24.	1 . 3							
	न्यूनतमातील महत्तम आणि महत्तमातील न्यूनतम यांच्य		-··					
	2 2		Point of Maxima (कमाल बिंदू)					
	(C) Point of minima (किमान बिंदू)	(D)	Saddle point (पल्यान बिंदू)					
25.	The optimal solution of linear programming always							
	रेषीय प्रायोजन प्रश्नाचे पर्याप्त उत्तर नेहमीचरणात		त असत.					
	(A) First (पहिल्या)	(B)	Second (दुसऱ्या)					
	(C) Third (तिसऱ्या)	(D)	Fourth (चौथ्या)					
26.	Microeconomics is primarily concerned with?							
	सूक्ष्म अर्थशास्त्र प्रामुख्याने कशाशी संबंधित आहे?							
	(A) The behavior of the economy as a whole (संपूर्ण अर्थव्यवस्थेचे वर्तन)							
	(B) The behavior of individual markets and consumers (वैयक्तिक बाजार आणि ग्राहकांचे वर्तन)							
	(C) The study of economic growth over time (कालांतराने आर्थिक वाढीचा अभ्यास)							
	(D) The study of inflation and unemployment (महागाई आणि बेरोजगारीचा अभ्यास)							

27.		aw of demand states that ोचा नियम सांगतो की					
	(A)	As price increases, quantity demanded decreases (किंमत वाढली की मागणीचे प्रमाण कमी होते)					
	(B)						
	(C)						
	(D)	There is no relationship between price and quantity demanded — (मागणी केलेली वस्तूसंख्या आणि किंमत यांच्यात कोणताही संबंध नाही -)					
28.		is the opportunity cost? वर्च म्हणजे काय ?					
	(A)	The monetary cost of a good or service (वस्तू किंवा सेवेची आर्थिक किंमत)					
	(B)	The next best alternative forgone when a decision is made (निर्णय घेतल्यावर पुढील सर्वोत्तम पर्याय विसरला जातो)					
	(C)	The cost of all alternatives when a choice is made (जेव्हा निवड केली जाते तेव्हा सर्व पर्यायांची किंमत)					
	(D)	The total cost of production (एकूण उत्पादन खर्च)					
29.		h of the following is a considered factor of production?					
	(A)	लपैकी कोणता घटक उत्पादनाचा घटक मानला जातो? Money (पैसा)					
	(C)	Money (पैसा) Government regulation (सरकारी नियमन) (B) Labour (श्रम) (D) Consumer goods (उपभोग्य वस्तू)					
30.		happens when the price of a substitute goods decreases?					
		पर्यायी वस्तूची किंमत कमी होते तेव्हा काय होते?					
	(A)	The demand for the original good increases (मूळ मालाची मागणी वाढते)					
	(B)	The demand for the original good decreases (मूळ मालाची मागणी कमी होते)					
	(C)	The supply of the original good increases (मूळ मालाचा पुरवठा वाढतो)					
	(D)	The supply of the original good decreases (मूळ मालाचा पुरवठा कमी होतो)					
31.		nt account and capital account are the two main accounts of					
		वाते व भांडवली खाते ही ची मुख्य खाती आहेत					
	(A)	Foreign exchange account (परकीय विनिमय खाते) Balance of payments (व्यवहार तोल)					
		Bank deposits (बँक ठेवी)					
		D-MAT account (डी – मॅट खाते)					
32.		nt account records					
		खात्यामध्ये ची नोंद होते					
		Capital Goods (भांडवली वस्तू) Trade in Services (सेवांचा व्यापार)					
	(B)	Trade in Services (सवाचा व्यापार) Trade in Goods & Services (वस्तू व सेवांचा व्यापार)					
	(C) (D)	Inferior Goods (निकृष्ठ वस्तू)					
	(-)	monor cooks (118.0 11%)					

33. Under fixed exchange rate system and Perfect Capital Mobility, monetary policy is स्थिर विनिमय दर व परिपूर्ण भांडवल चलता असताना, मौद्रिक धोरण असते								
		पानिय पर प पारपूर्ण माठपर परंगता जसताना, मा Effective (प्रभावी)		रिण अत्तरा Ineffective (अप्रभावी)				
		Non-significant (अमहत्वपूर्ण)	(D)	` ′				
	(0)	Non-significant (SNICKY 4SI)	(D)	Important (1994)				
34.		ts become relatively cheaper after नंतर निर्यात स्वस्त होते						
	(A)	Currency devaluation (चलनाच्या अवमूल्यानंतर	(3)					
	(B)	Currency appreciation (चलनाच्या अधिमूल्यानं	तर)					
	(C)	Dumping (अवपुंजन)						
	(D)	Anti-dumping (प्रति अवपुंजन)						
35.		et capital mobility implies र्ग भांडवल चलता दर्शवितो						
	c,	Domestic interest rate = foreign interest rate	<i>्</i> टेठाांच	र्णन कार्यस्य विनेत्री कार्यस्य				
	(A) (B)	Domestic interest rate = foreign interest rate (
	(C)	Domestic interest rate < foreign interest rate (प्रशास टेडाांत्रा	ति त्याज्ञर > विदेशी त्याज्ञरू				
	(D)	Savings = investments (बचत = गुंतवणूक)	QXII(I)	ारा ज्याजपुर र विष्या ज्याजपुर)				
	(2)	Savings = investments (440 = 304-24)						
36.		n of the following is the primary objective of pu	ublic fi	nance?				
		निक वित्ताचा प्राथमिक उद्देश काय आहे?		00.0				
		Economic Stability (आर्थिक स्थिरता)	(B)	1 2 \ /				
	(C)	Political Stability (राजकीय स्थिरता)	(D)	Social Inequality (सामाजिक विषमता)				
37.		is responsible for preparing the Union Budget i						
		मध्ये केंद्रीय अर्थसंकल्प तयार करण्याची जबाबदारी		• -				
		President of India (भारताचे राष्ट्रपती)	(B) (D)	Finance Minister (अर्थमंत्री) Reserve Bank of India(भारतीय रिझर्व्ह बँक)				
	(C)	Prime Minister (पंतप्रधान)	(D)	Reserve Bank of India(मारताप रिञ्चल वप)				
38.		n tax is levied by the Central Government but c						
		सरकारद्वारे लावला जाणारा परंतु राज्य सरकारद्वारे						
		GST (जीएसटी)	(B)					
	(C)	Customs Duty (सीमाशुल्क)	(D)	Stamp Duty (मुद्रांक शुल्क)				
39.		does FRBM Act stand for						
	FRBN	🛾 कायद्याचे पूर्ण रूप काय आहे?						
	(A) Fiscal Responsibility and Budget Management (वित्तीय उत्तरदायित्व आणि अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन)							
	(B)							
		(आर्थिक उत्तरदायित्व आणि अर्थसंकल्पीय व्यवस्	थापन)	0 (1				
	(C)							
	(D) Financial Reform and Budget Management (आर्थिक सुधारणा आणि अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन)							

40. Which is the largest source of revenue for the Central Government in India? भारत सरकारसाठी सर्वात मोठा महसूल स्रोत कोणता आहे?				ernment in India?
		GST (जीएसटी)	(B)	Income Tax (ত্তমের কর)
		Excise Duty (उत्पादन शुल्क)	(D)	Corporate Tax (कॉपोरेट कर)
41.		cial intermediaries are those institutions that me ा मध्यस्थ ह्या अश्या संस्था आहेत की , ज्या अंतिम क Indigenous Money Lenders (एतदेशीय सावका Depositors (ठेवीदार) Ultimate borrowers (अंतिम कर्जदार) Ultimate owners (अंतिम मालक)	र्ज देणा	
42.	Repo	rate means		
	रेपो द	र म्हणजे		
	(A)	Short term interest rate charged by RBI (रिजर्व बँकद्वारे आकरण्यात येणारा अल्पकालीन व	याजाच	ग दर)
	(B)	Bank rate charged by RBI (रिजर्व बँकद्वारे आक	रण्यात	ा येणारा बँक दर)
	(C)	Interest rate charged by bank (बँकाद्वारे आकरण	यात ये	णारा व्याजाचा दर)
	(D)	The official rate of interest charged by RBI (रिजर्व बँकद्वारे आकरण्यात येणारा व्याजाचा काय	र्लयीन	दर)
43.	Which	h one of the following concept of money supply R)?	know	n as Aggregate Monetary Resource
		तपैकी कोणती एक संकल्पना एकत्रित मौद्रिक संसाध	ाने (Al	MR) या नावाने ओळखण्यात येते ?
	(A)		(B)	M_2
	(C)	M_3	(D)	M4
44.	In ord	ler to control credit supply, the Central Bank of	count	ry should
	_	रवठयाच्या नियंत्रणाकरिता देशाची मध्यकर्ती बँक क		
	(A)	Buy securities in the open market & lower the (खुल्या बाजारमधून रोख्यांची खरेदी करेल आणि र		
	(B)	Buy securities from the open market & hike th (खुल्या बाजारमधून रोख्यांची खरेदी करेल आणि र	e cash	n reserve ratio. स्वीत निधित्ते एमाण वादतेल)
	(C)	Sell securities in the open market & hike the c	ash re	serve ratio.
	(D)	(खुल्या बाजारमधून रोख्यांची विक्री करेल आणि र		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	(D)	Sell securities in the open market & lower the (खुल्या बाजारमधून रोख्यांची विक्री करेल आणि र	casn r खिरार	eserve ratio. बीव निधिचे प्रमाण कमी करेल.)
45.		h one of the following is not a type of quantitati		
		त्तपैकी कोणते एक पत नियंत्रणाच्या संख्यात्मक साध		कार नाही?
	(A)	Open market operation. (खुल्या बाजारातील व्य	वहार)	
	(B)	Cash reserve ratio. (रोख राखीव निधिचे प्रमाण)		
	(C)	Statutory liquidity ratio (वैधानिक रोखतेचे प्रमाप		
	(D)	Regulation of consumer credit. (ग्राहक कर्जाचे	नेयमन	f)

46. As per the New Industrial Policy of 1991, the Foreign Direct Investment (FDI) limit in certain high-priority industries was raised to:

. 1991 च्या नवीन औद्योगिक धोरणानुसार, काही उच्च-प्राथमिकता असलेल्या उद्योगांमध्ये थेट परकीय गुंतवणूक (FDI) मर्यादा वाढवण्यात आली:

(A) 26%

(B) 49%

(C) 51%

(D) 74%

- 47. What is the primary objective of the disinvestment policy in India? भारतातील निर्गुतवणूक धोरणाचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे?
 - (A) To increase government ownership in public sector enterprises (सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांमध्ये सरकारी मालकी वाढविणे)
 - (B) To reduce the fiscal burden on the government (सरकारवरील आर्थिक भार कमी करणे)
 - (C) To promote foreign direct investment (FDI) (थेट परकीय गुंतवणुकीला प्रोत्साहन (FDI) देणे)
 - (**D**) To strengthen the monopoly of public sector enterprises (सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांची मक्तेदारी मजबूत करणे)
- **48.** Which Indian state has the highest sex ratio according to the 2011 Census? 2011 च्या जनगणनेनुसार कोणत्या भारतीय राज्यात सर्वाधिक लिंग गुणोत्तर आहे?

(A) Kerala (কेरळ)

(B) Tamil Nadu (तामिळ नाडू)

(C) Andhra Pradesh (आंध्र प्रदेश)

(**D**) Punjab (पंजाब)

49. Which regulatory body was established as a result of the New Industrial Policy of 1991 to promote competition and restrict monopolistic practices in India? 1991 च्या नवीन औद्योगिक धोरणाचा परिणाम म्हणून भारतातील स्पर्धेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि

1991 च्या नवान आद्यागिक धारणाचा पारणाम म्हणून भारताताल स्पंधला प्रात्साहन दण्यासाठा आणि मक्तेदारीयुक्त पद्धतींना प्रतिबंध करण्यासाठी कोणत्या नियामक संस्थेची स्थापना करण्यात आली?

- (A) Reserve Bank of India (RBI) (भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI))
- (B) Securities and Exchange Board of India (SEBI) (सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI))
- (C) Competition Commission of India (CCI) (भारतीय स्पर्धा आयोग (CCI))
- (D) Board of Industrial and Financial Reconstruction (BIFR) (औद्योगिक आणि आर्थिक पुनर्रचना मंडळ (BIFR))
- **50.** What is the main factor contributing to the decline in India's fertility rate over the past few decades? गेल्या काही दशकांमध्ये भारताच्या प्रजनन दरात घट होण्यामागे कोणते घटक कारणीभूत आहेत?
 - (A) Increased urbanization (वाढते शहरीकरण)
 - (B) Higher infant mortality rates (उच्च बालमृत्यू दर)
 - (C) Increased agricultural employment (कृषी रोजगार वाढणे)
 - (D) Decline in literacy rates (साक्षरतेच्या दरात घट)
